

Skritt mot et bærekraftig samfunn

Fremdriftsplan for grønn omstilling i NND

Til: NFD

Dato: 30.06.2023

Pål Mikkelsen
Direktør, NND

Sammendrag

Som del av regjeringens ambisjoner på klima og miljø området har NND fått i oppgave å lage en fremdriftsplan for bærekraft og grønn omstilling. Kartlegging av og rapportering på egne klimagassutslipp har første prioritet.

NND legger opp til at fremdriftsplanen følger etatens logikk for kontinuerlig forbedring. Arbeidet deles inn i fire faser.

1. Planlegging
2. Utfør/gjennomføring
3. Kontroller
4. Korrigering

I henhold til bestillingen fra NFD rapporteres etatens egne klimagassutslipp. Rapporteringen bygger på DFØs klimaspendverktøy og det er tatt utgangspunkt i regnskapstall fra 2022.

Kilde	Estimert utslipp (tonn co2-ekvivalenter)
Innkjøp av tjenester	2600
Innkjøp av datamaskiner og servere	1160
Lokaler	150
Innkjøp av material og inventar	100
Reisevirksomhet	90
Samlepost	200
Totalt:	4300

Basert på NNDs estimerte utslipp og analyse av disse har NND satt opp følgende mål for etatens bærekraftsarbeid:

Dimensjon	Mål
Generelle mål	Bidra til å oppfylle FNs bærekraftsmål Øke bevisstheten i NND
Miljø	Modell for å måle klimagassutslipp av tjenestekjøp Utvikle og implementere effektive tiltak for å redusere klimagassutslipp fra tjenestekjøp og datautstyr
Økonomi	Drive virksomheten innenfor gitte økonomiske rammer
Sosialt	Godt psykososialt arbeidsmiljø Bidra til å styrke lokalsamfunn der vi har anlegg Etaten skal ha minst to lærlinger

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	1
2. Struktur for NNDs bærekraftsarbeid.....	2
3. Hva er bærekraft for NND?	3
4. Fase 1. Planlegg: Kartlegging og analyse.....	4
5. Fase 2. Utfør: Utvikling av mål og tiltak	6
6. Fase 3. Kontroller og kommuniser	8
7. Fase 4. Korrigjer.....	9

1. Innledning

I styringsmøte 11 mai ba NFD NND om å før sommeren levere en fremdriftsplan for bærekraft og grønn omstilling. Kartlegging og rapportering på egne klimagassutslipp gis førsteprioritet. I tildelingsbrev av 20 juni for revidert nasjonalbudsjett presiseres oppgaven med leveringsfrist til 1 juli 2023.

NNDs oppgave er å bidra til et mer bærekraftig samfunn. Vi skal rydde opp etter 70 år med atomforskning og levere tilbake landområder, som nå er under streng regulatorisk kontroll, til samfunnet slik at disse er tilgjengelig for ny bruk i fremtiden. Oppgaven kan gjennomføres på mange ulike måter. NNDs ambisjon er å gjennomføre jobben moderne, grønt og bærekraftig.

2. Struktur for NNDs bærekraftsarbeid

Per dato er rapporten et frittstående dokument i den betydning at det ikke er inkludert i NNDs ledelsessystem, strategihus eller kommende MRS. Som en del i kommende arbeid vil NND integrere bærekraftsarbeidet som en naturlig del i NNDs virksomhet. Dette kan komme til å føre til revideringer i både prioriteringer, mål og tiltak.

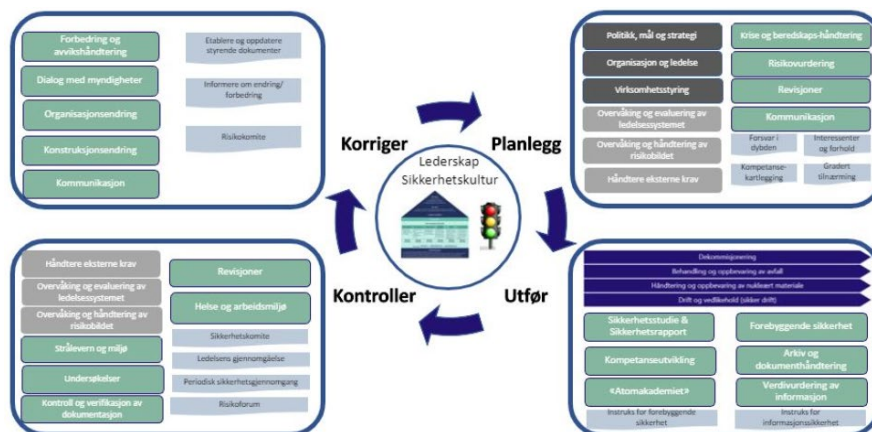
Integreringen gjør vi dels for å sikre at arbeidet gjøres i tråd med samtlige krav etaten har å ta hensyn til og dels for å sikre at etatens arbeid faktisk blir bærekraftig. Det er først når bærekraft angår alle som de viktige resultatene kan komme.

En risiko ved å integrere arbeidet er at fokus forskyves til andre arbeidsoppgaver. Dette planlegger vi å unngå ved at arbeidet koordineres av en bærekraftsansvarlig som har til oppgave å drive og følge opp etatens bærekraftarbeid.

NND legger opp til at arbeidet følger etatens logikk for kontinuerlig forbedring. Dermed deles arbeidet in i fire faser.

1. Planlegging
2. Utfør/gjennomføring
3. Kontroll og
4. Korrigeringer

Når syklusen er gjennomført restarter prosessen.

3. Hva er bærekraft for NND?

NND tar utgangspunkt i FNs bærekraftsmål, tenkemåte og definisjoner.

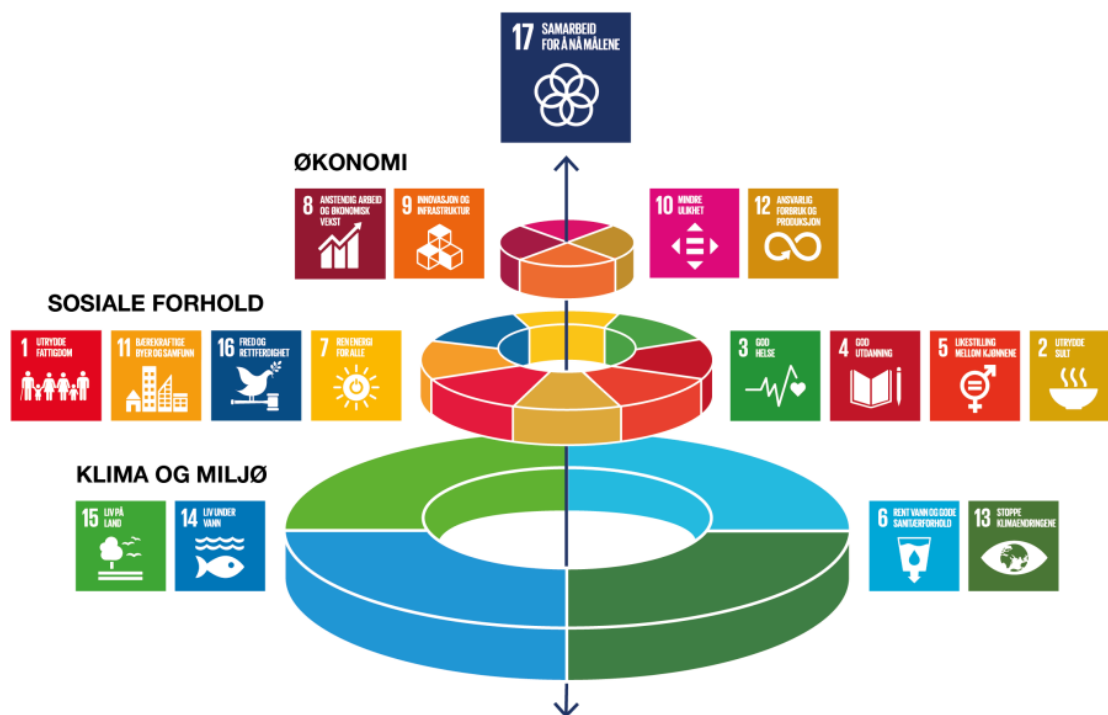
FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn.

NNDs bærekraftsarbeid er en del av etatens egne mål og arbeid i kombinasjon med *Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030*.

Store norske leksikon definerer bærekraft på følgende måte:

Bærekraft er et ord som i dag vanligvis betyr at noe passer med idealet om bærekraftig utvikling. En bærekraftig utvikling vil si en utvikling som tilfredsstiller behovene til menneskene som lever nå, uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov.

NNDs arbeid tar in over seg de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling. Staten skal agere bærekraftig økonomisk-, økologisk- og sosialt.

4. Fase 1. Planlegg: Kartlegging og analyse

1. Identifisering av relevante klimagassutslipp: NND har gjennomgått alle aktiviteter og prosesser i etaten og identifisert kildene til klimagassutslipp.

NND har identifisert at vi per nå har følgende relevante kilder til klimagassutslipp:

- Innkjøp av tjenester
- Innkjøp av datamaskiner og servere
- Reisevirksomhet
- Lokaler
- Innkjøp av material og inventar

2. Innhenting av data: NND har samlet inn nødvendig informasjon og data for å kvantifisere klimagassutslippene. Dette har vi gjort gjennom å benytte DFØs *klimaspendverktøy*. Vi har tatt utgangspunkt i regnskapstall fra 2022.

Det kommer frem av tallene at etatens estimerte klimagassutslipp i 2022 var 4 298 tonn Co2-ekvivalenter. Godt over halvparten, cirka 2600, ligger på kjøp av tjenester. Den nest største posten er IT og datautstyr på rett over 1100 tonn Co2-ekv. Deretter kommer et stort hopp ned til lokaler, reisevirksomhet og innkjøp av material og inventar. Vi har også en samlepost på omtrent 200 Co2-ekv. Her inkluderes poster som møter, annonser, trykksaker, representasjon, velferdstiltak og porto.

Kilde	Estimert utslipp (tonn co2-ekvivalenter)
Innkjøp av tjenester	2600
Innkjøp av datamaskiner og servere	1160
Lokaler	150
Innkjøp av material og inventar	100
Reisevirksomhet	90
Samlepost	200
Totalt:	4300

3. Analyse og vurdering: NND har analysert dataene og vurdert omfanget av klimagassutslippene. Dermed har vi identifisert de viktigste bidragsyterne og områdene med størst potensial for reduksjon.

Det er tydelig at NND har størst klimagassutslipp fra innkjøp av tjenester. Deretter kommer innkjøp av datamaskiner og servere. Sammen står disse postene for over 85 % av NNDs totalt beregnede utslipp.

NND kommer derfor til å fokusere på noen få områder i tiden som kommer. Første prioritet blir å finne verktøy for å stille krav på bærekraft og reduksjon av klimagassutslipp i de anskaffelser av tjenester som NND gjennomfører. Det bør også undersøkes hvordan NND kan stille høyere miljøkrav på avrop innenfor nåværende rammeavtaler.

Det andre området NND skal prioritere er innkjøp av PCer og dataservere. At dette var et område som så tydelig påvirker etatens fotavtrykk var overraskende og derfor må vi komme tilbake til hvilken type tiltak som skal iverksettes her.

I tillegg til dette skal NND ha mål om å enten redusere klimagassutslippene i forbindelse med reiser eller benytte seg av kompensierende tiltak.

NND bør også sette opp generelle mål i de to andre bærekraftsdimensjonene, økonomi og den sosiale dimensjonen.

5. Fase 2. Utfør: Utvikling av mål og tiltak

Når fremdriftsplanen revideres, passer denne del av arbeidet sannsynligvis bedre in i fase 1.

1. Etablering av mål: Basert på kartleggingsresultatene skal NND fastsette klare og målbare mål for å redusere klimagassutslippene, og gjøre etaten mere bærekraftig også innenfor de to andre dimensjonene av bærekraft, sosialt og økonomisk.

NND har satt opp en målstruktur som inneholder 2 generelle mål. 3 mål på for økologisk bærekraft, 1 mål for økonomisk bærekraft og 3 mål for sosial bærekraft. Det kommer vurderes på hvilken måte disse målene skal håndteres i forbindelse med det MRS-system som kommer for NND.

Generelle mål

NND har tidligere rapportert til regjeringen at etaten bidrar i flere av FNs 17 bærekraftsmål og at vårt arbeid er mest relevant i å levere på mål 15. Livet på land. At bidra til å oppfylle bærekraftsmålene ligger helt i linje med det oppdraget NND har og vi ønsker derfor å bidra der vi kan.

Etatens andre mål er å øke bevisstheten om viktigheten av bærekraft og grønn omstilling blant etatens sjefer og ansatte.

Mål innenfor økologisk bærekraft

Dagens målemetodikk tar utgangspunkt i økonomiske regnskapstall. Metoden vurderes som god på mange områder, men usikker i forbindelse med tjenestekjøp. Da dette er, og kommer til å forbli en stor post for NND, vurderes det som viktig å ha best mulig presisjon for å måle klimagassutslipp i forbindelse med tjenestekjøp.

NNDs første mål innenfor økologisk bærekraft er derfor å finne en mer presis modell for å måle etatens klimagassutslipp grunnet tjenestekjøp.

Selv om dagens metode vurderes som usikker innenfor viktige områder for NND, ønsker vi å introdusere tiltak som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp. Dette gjelder både for de tjenester NND kjøper og fra kjøp av PC og dataservere. Derfor er NNDs andre mål å utvikle og implementere effektive tiltak for å redusere klimagassutslipp fra tjenestekjøp og kjøp av PC og dataservere.

NNDs tredje mål er å redusere våre klimagassutslipp i forbindelse med reiser. Eller iverksette kompensierende tiltak.

Mål innenfor økonomisk bærekraft

For å nå økonomisk bærekraft har NND som mål å drive virksomheten innenfor gitte økonomiske rammer.

Mål innenfor sosial bærekraft

For å øke bærekraften sosialt har NND tre mål.

1. Etaten skal ha et godt psykososialt arbeidsmiljø.
2. Etaten skal bidra til initiativer som styrker lokalsamfunn der vi har anlegg
3. Etaten skal ha minst to lærlinger

Dimensjon	Mål
Generelle mål	Bidra til å oppfylle FNs bærekraftsmål. Fokus på mål 15 Øke bevisstheten i NND
Miljø	Modell for å måle klimagassutslipp av tjenestekjøp Utvikle og implementere effektive tiltak for å redusere klimagassutslipp fra tjenestekjøp og datautstyr Redusere klimagassutslipp i forbindelse med reiser. Eller iverksette kompenserende tiltak
Økonomi	Drive virksomheten innenfor gitte rammer
Sosialt	Godt psykososialt arbeidsmiljø Etaten skal bidra til å styrke lokalsamfunn der vi har anlegg Etaten skal ha minst to lærlinger

2. Identifisering av tiltak: NND har utviklet følgende liste over konkrete tiltak for å redusere klimagassutslippene og å bidra til FNs bærekraftsmål.

- Opprette en bærekraftsgruppe som får i oppgave å systematisk arbeide med de fokusområder, mål og tiltak som beskrives ovenfor
- Bærekraftsgruppen skal vurdere hvordan NND kan benytte kompenserende tiltak der reduksjon ikke vurderes som mulig
- NNDs bærekraftsarbeid skal integreres i NNDs ledelsessystem og MRS
- Gjennomføre opplæring innenfor bærekraft av NNDs ansatte
- NND skal utarbeide en årlig handlingsplan samt en bærekraftsrapport som beskriver etatens arbeid og måloppnåelse.

3. Prioritering og tidsplan: NND skal under 2023 få på plass de strukturer som trengs for å kunne drive et progressivt bærekraftsarbeid. Implementering av beskrevne tiltak starter også. I 2024 skal mål som settes opp i denne fremdriftsplan vurderes og revideres.

6. Fase 3. Kontroller og kommuniser

1. Oppfølging: NND starter å følge opp hvordan identifiserte tiltak bidrar til måloppnåelse. Arbeidet dokumenteres og rapporteres
2. Utarbeid en strukturert rapporteringsprosess for å overvåke og evaluere fremdriften i forhold til målene. Dette må ses opp mot NNDs ledelsessystem og kommende MRS. Relevant informasjon rapporteres til NFD og andre interessenter.
3. Intern kommunikasjon og bevissthet: NND fortsetter å informere og involvere etatens ansatte og sjefer om grønn omstilling, FNs bærekraftsmål og betydningen av å redusere klimagassutslippene og andre områder innenfor bærekraftig utvikling.

7. Fase 4. Korriger

I 2024 skal det innledende arbeidet evalueres. Pågående arbeid korrigeres hvis nødvendig.